

Hajléktalanság és társadalmi integrációs keretek az elmúlt évtizedben

2025

Breitner Péter

Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei

BMSZKI

Budapesti Módszertani
Szociális Központ és Intézményei

A Budapesti Módszertani Szociális Központ

új segítői rendszerének első (út közbeni) eredményei

Breitner Péter

2014

A személyes szociális munka reformja (2012)

- Életútközpontú szociális munka
  - Személyre szabott célkitűzések
    - Előrelépés (magasabb fokú autonómia elérése)
    - További lecsúszás fékezése
  - Fő célok
    - Munkaerő-piaci részvétel / Megélhetés
    - Társas kapcsolatok
    - Lakhatás
    - Stb!

- A személyes szociális munka változatai
  - **Egyéni esetkezelés** (átm. szállás, éjjeli m.hely)
  - **Támogató szoc. munka** (átm. szállás, éjjeli m.hely)
  - **Utógondozás** (külső férőhelyek, lakáspályázatok)
  - **Családgondozás (CSÁO)**

Éves információ és adatgyűjtés az eredményekről

(2013-2024)

„ELŐTTE” - „UTÁNA”

- Milyen helyzetből **érkeztek**, és milyen helyzetbe **távoztak** tőlünk az ügyfelek
  - Munkaerőpiaci helyzet / megélhetés
  - Lakhatási helyzet
  - Társas kapcsolatok
  - (stb. → a BMSZKI honlapján rendszeresen közzé tesszük)
- Ezek az emberi létezés legfőbb integrációs dimenziói
- Teljesültek-e a **kitűzött célok**
- **Sikeres volt e** az esetmunka

Használati útmutató a adatsoraink értelmezéséhez

- Az évről-évre növekvő esetszám miatt a „%”-okból valóban csak arányokra lehet következtetni, a mögöttük lévő esetszám ezekhez képest olykor más irányba mozog!
- Az adatgyűjtés alapegységei **személyes szociális munka folyamatok** és nem a mögöttük álló személyek száma!
- Az egyes kollégák munkájának értékelésére nem használjuk az adatokat!
- A rendszerműködéseink értékelésére viszont igen.

Mire jók az adataink?

- A szakmai munkát más tudatossági szintre emeli, hogy egészben látjuk, amit csinálunk!
- A szakmai irányításban alapvető eszközt jelent!
- **Megmutat társadalmi integrációs / szegregációs mechanizmusokat** (igen nagyszámú adatokról van szó!)
- Segíthet tisztábban látni a társadalmi rendszerek és a szociális munka viszonyát (pl. mire jó a szociális munka és mire nem...)
- Segíthet meghúzni a szociális munka és a szociálpolitika közötti határokat

• Az esetszámok alakulása a 2012-es bevezetés óta:

- Összes esetszám:
2013: 720 (átm. sz.)
2024: 3884 (átm. sz. éjjeli m., CSÁO, utógond.)
- Átmeneti szállás esetszám
2013: 720
2024: 2195

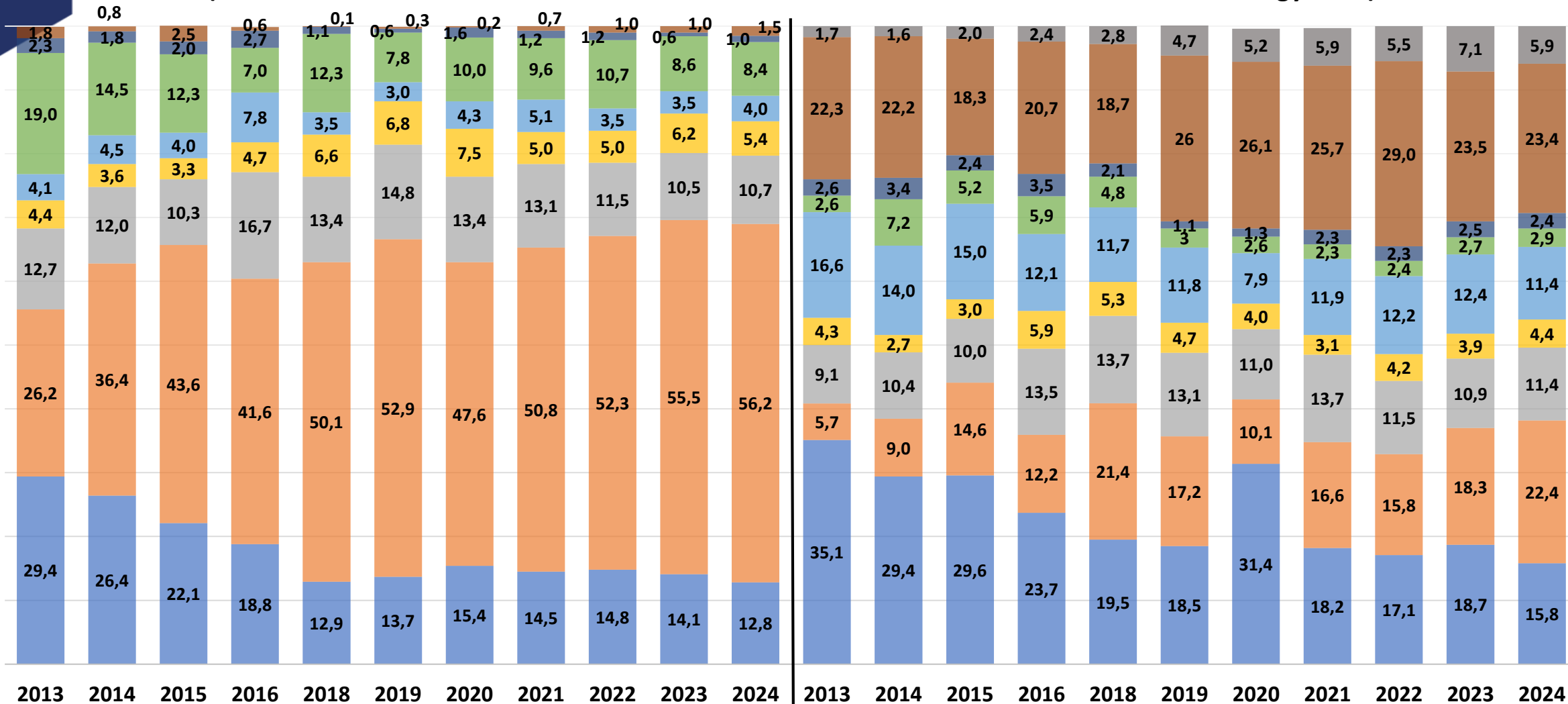
Itt most az átmeneti szállásokon folyó személyes szociális munka (egyéni esetkezelés és támogató szociális munka együtt) eredményeiről lesz szó!

HONNAN?

Honnan költöztek be / hová költöztek ki az ügyfelek 2013-2024 (%)

HOVÁ?

(A BMSZKI átmeneti szállásain lakó és SZEMÉLYES SZOCIÁLIS MUNKÁBAN részesülő ügyfelek)

- elhunyt
- egyéb
- más intézményből / más intézménybe (szoc.otthon, börtön, munkásszálló)
- másik átmeneti szállóról / másik átmeneti szállóra
- lakásból / lakásba

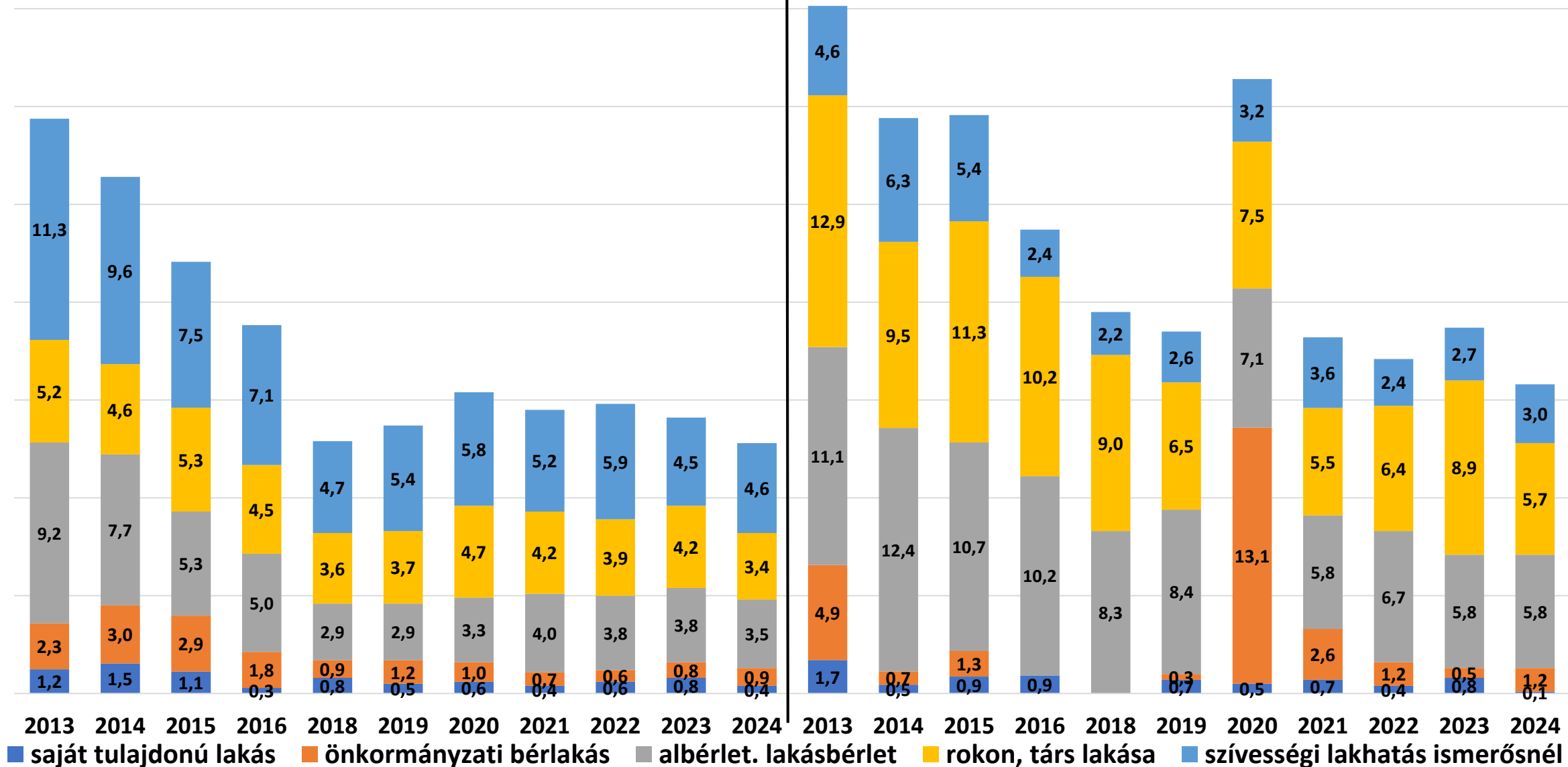
- nem tudjuk
- közterületről / köterületre
- kórházból, eü intézményből / kórházba, eü intézménybe
- éjjeli menedékhelyről / éjjeli menedékhelyre

Milyen lakásból költöztek be / milyen lakásba költöztek ki az ügyfelek, 2013-2024 (%)

(A BMSZKI átmeneti szállásain lakó és SZEMÉLYES SZOCIÁLIS MUNKÁBAN részesülő ügyfelek)

Milyen lakásból költöztek be?

Milyen lakásba költöztek ki?

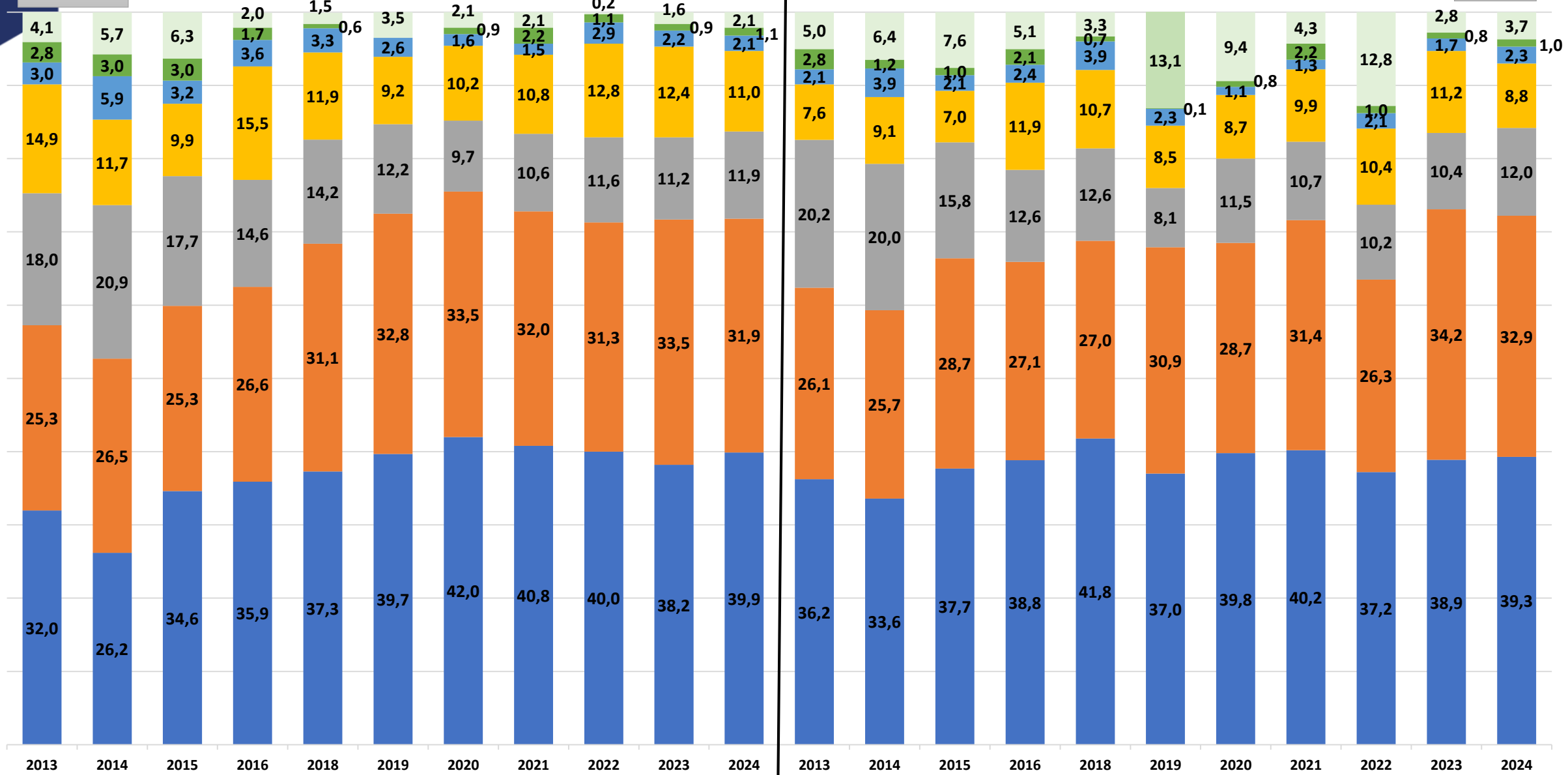

A BMSZKI átmeneti szállásain lakó ügyfelek megélhetési forrása a személyes szociális munka kezdetén és végén

2013-2024 (%)

KEZDETÉN

VÉGÉN

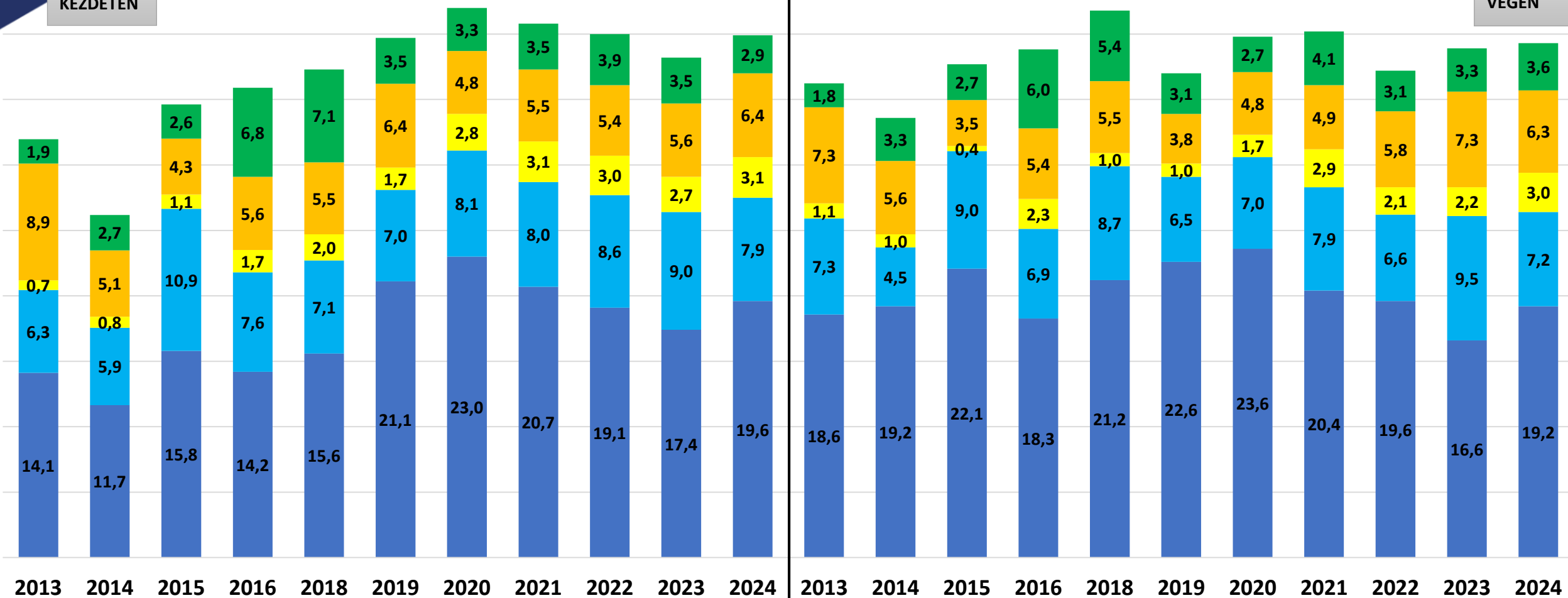

■ munka
 ■ nyugdíj és rokkantsági ellátás
 ■ segély, anyasági és munkanélküli ellátás együtt
 ■ nincs jövedelme
 ■ koldulás és kukázás
 ■ egyéb
 ■ nem tudjuk

A BMSZKI átmeneti szállásain lakó, dolgozó ügyfelek megélhetési forrása a MUNKA TÍPUSA SZERINT a személyes szociális munka kezdetén és végén 2013-2024 (%)

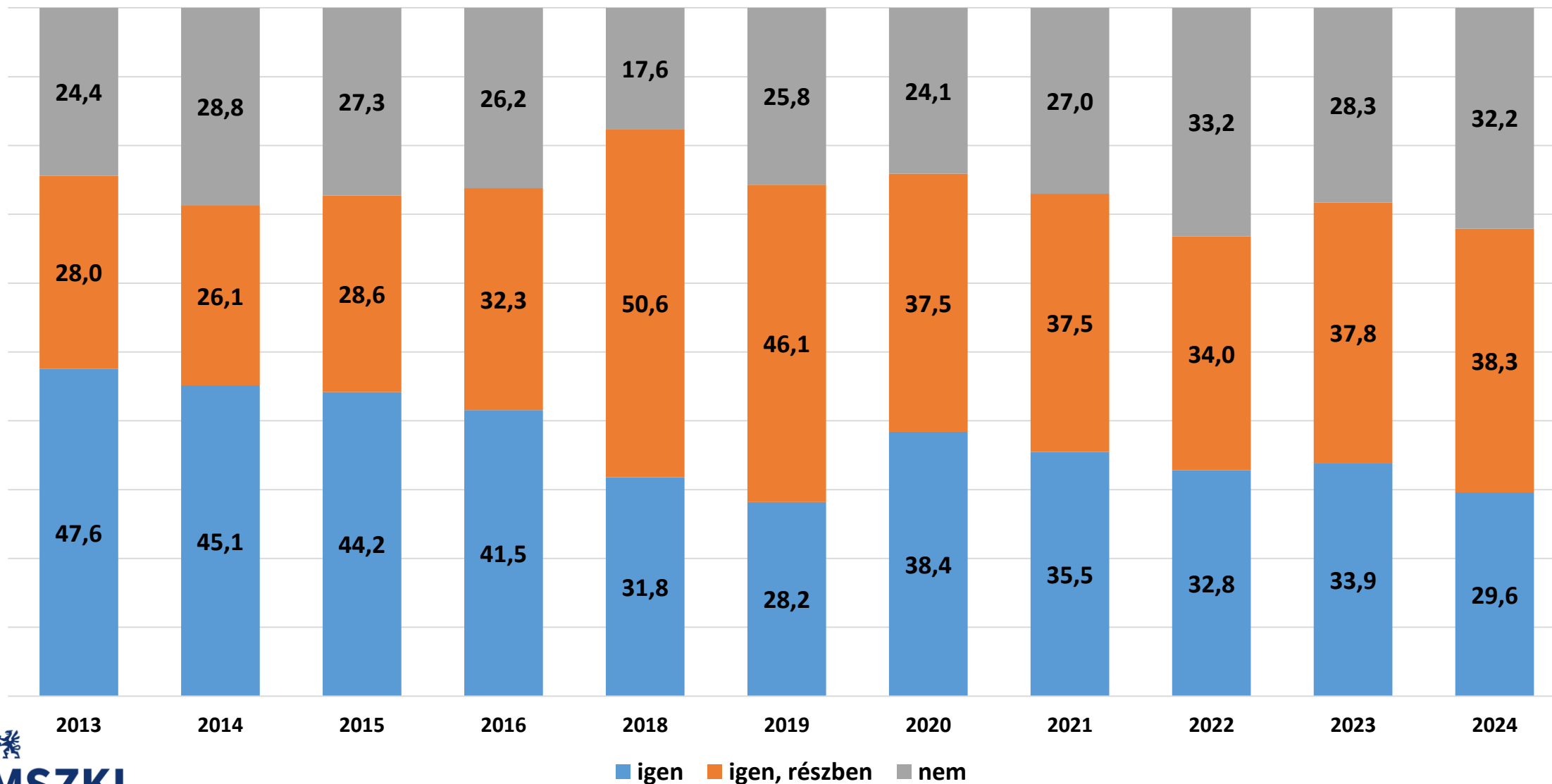
KEZDETÉN

VÉGÉN

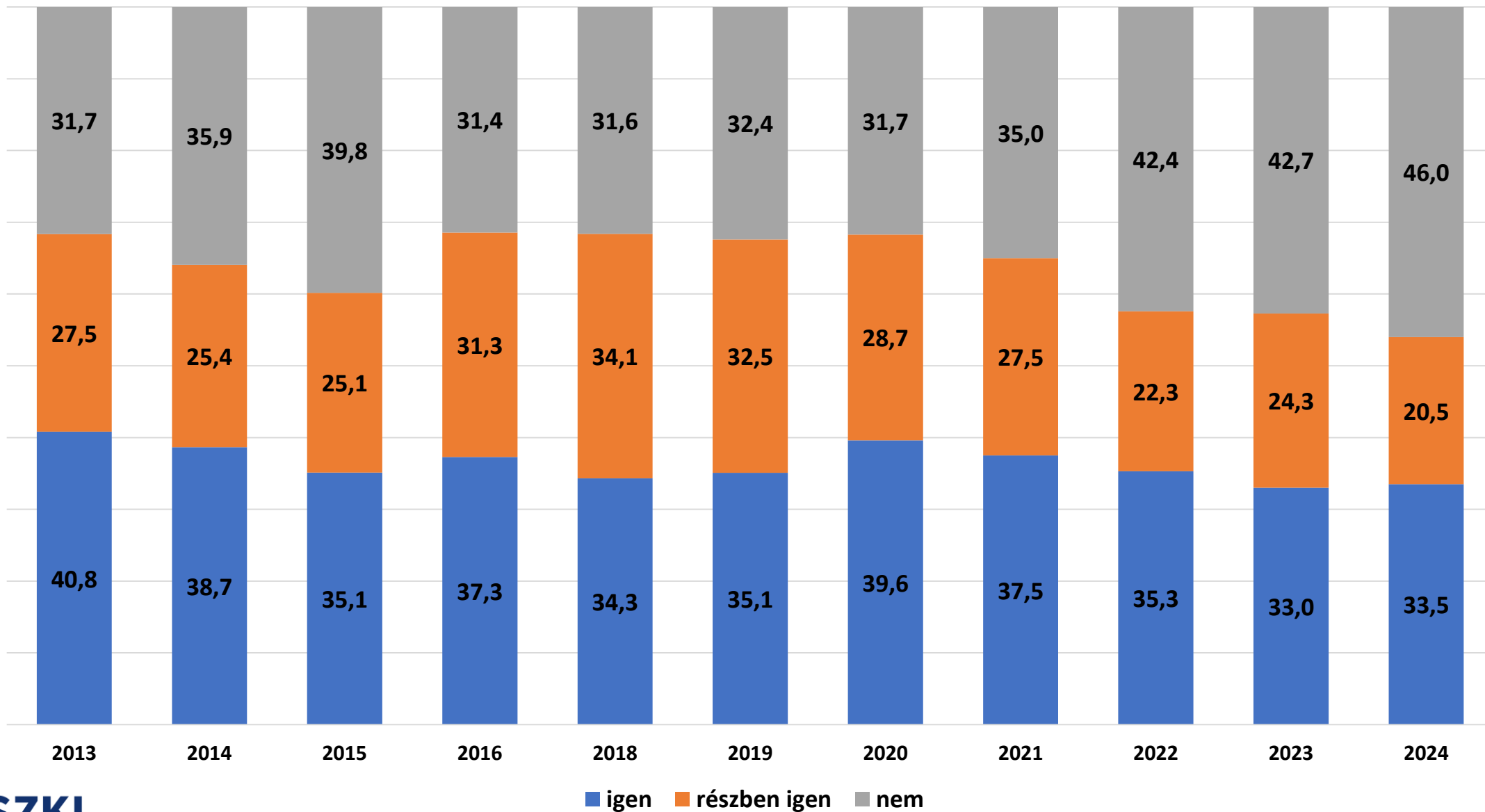

- rendszeres bejelentett munka
- rendszeres nem bejelentett munka
- alkalmi bejelentett munka
- alkalmi nem bejelentett munka
- közmunka/2018-tól fejlesztő foglalkoztatás is

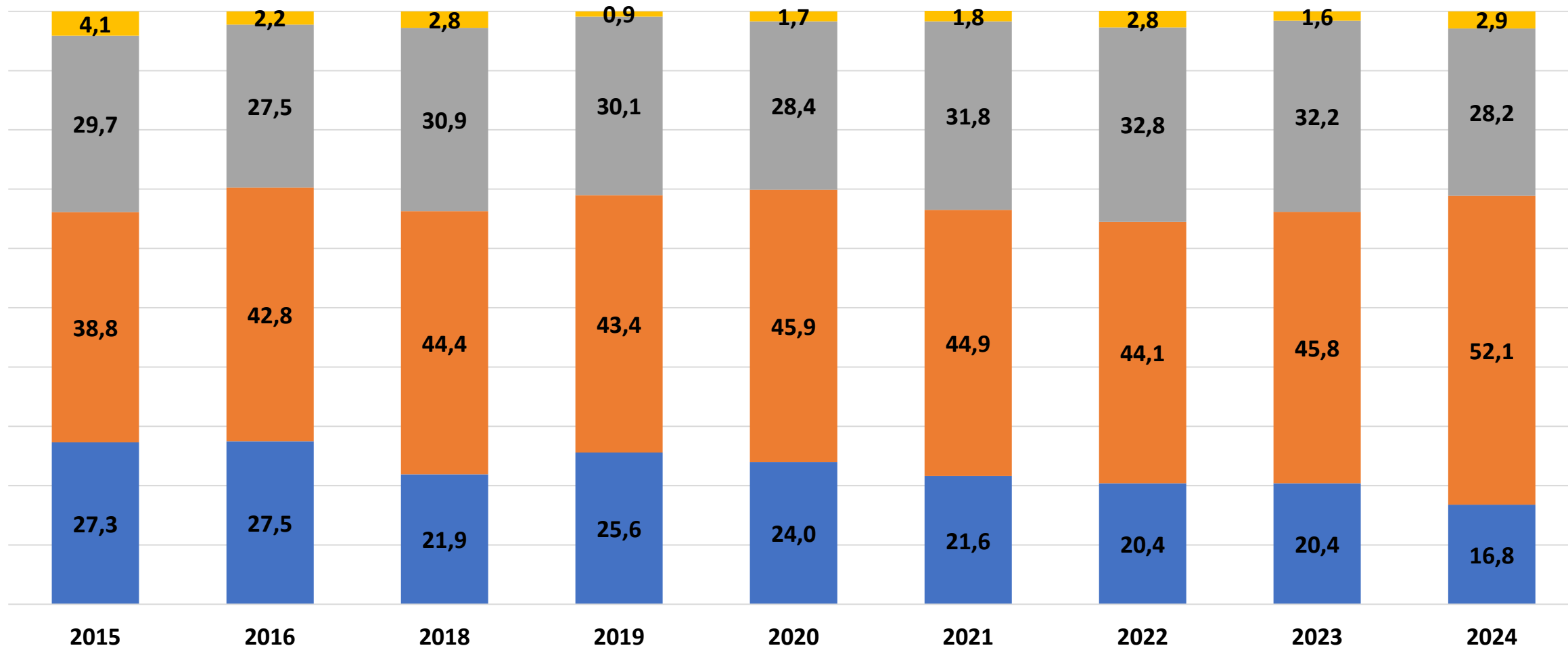
Teljesültek-e a személyes szociális munka céljai a BMSZKI átmeneti szállásain lakók körében, 2013-2024 (%)

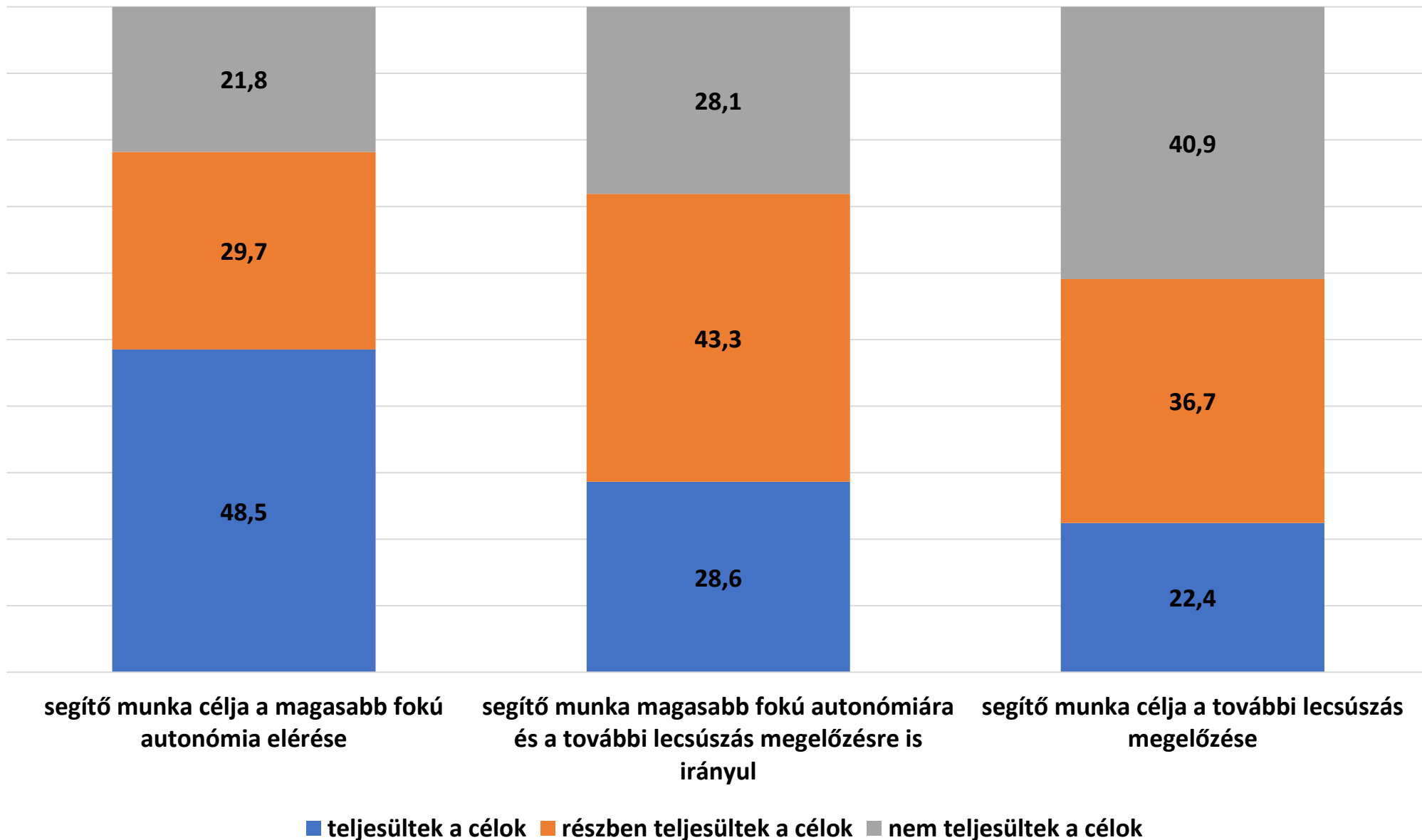
Sikeres volt-e a személyes szociális munka a BMSZKI átmeneti szállásain lakók körében, 2013-2024 (%)

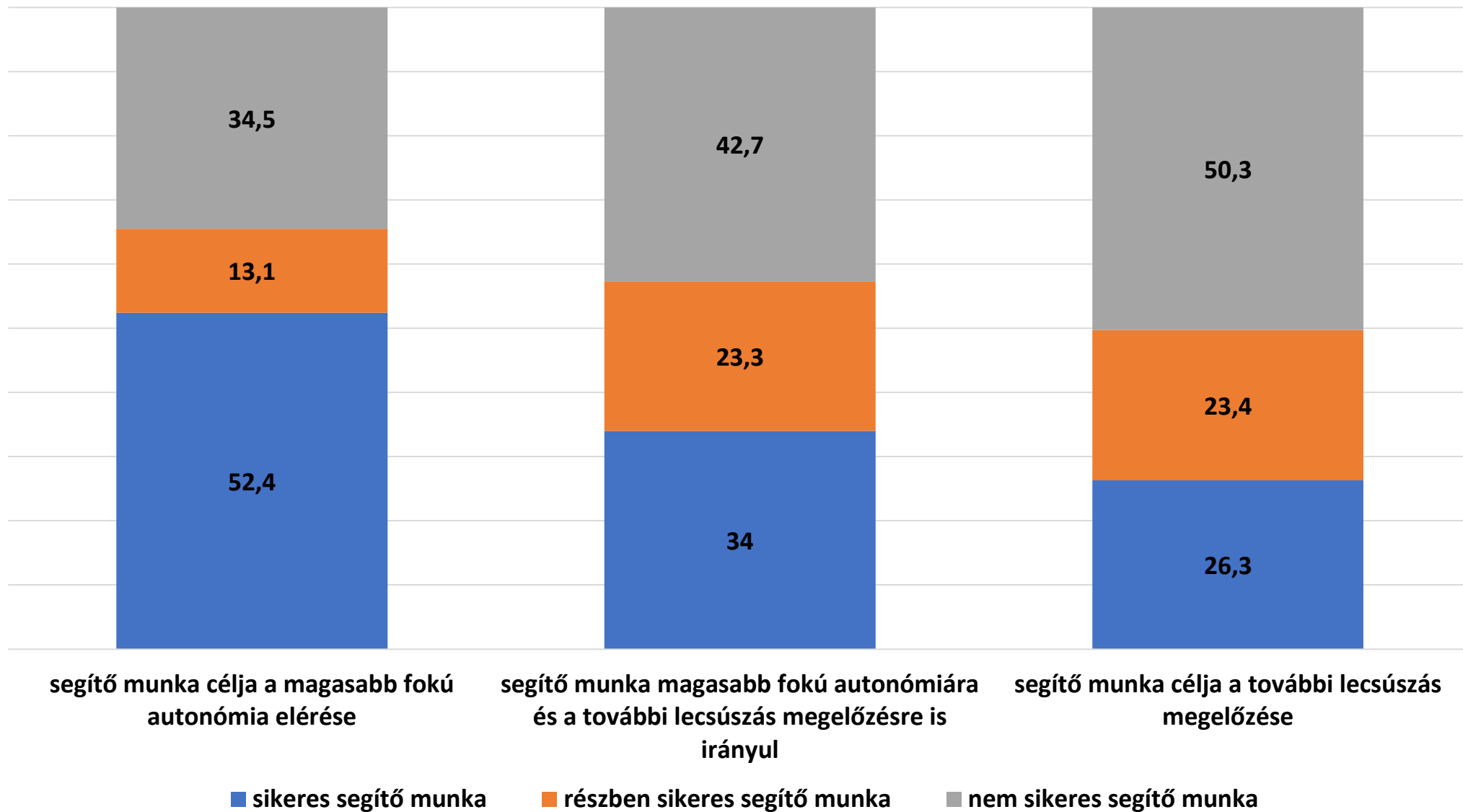
A segítő munka fő célja a személyes szociális munkában a BMSZKI átmeneti szállásain 2015-2024 (%)

A célok teljesülése a segítő munkában a fő célkitűzés szerint a BMSZKI átmeneti szállásain lakó ügyfelek körében (%)

A segítő munka sikeressége a fő célkitűzés szerint a BMSZKI átmeneti szállásain lakó ügyfelek körében (%)

Konklúziók 1.

- Érkezés és távozás „együtt mozgása”!
  - A (munka / lakás) **kereslet** és (munka/ lakás) **kínálat** kirajzol egy „falat”!
  - Kijelöli a szociális munkás kompetenciák és az állami / önkormányzati szociálpolitika határvidékét
  - A falon innen a szociális munka, a falon túl az állami és önkormányzati szociálpolitika következne...
  - Az „integráció” ezekben az alrendszerekben tud megtörténni (és nem a hajléktalanszállásokon)
  - Eközben így vagy úgy: a szociális munkások nem engedik el az ügyfeleik magasabb fokú autonómia irányába törekvését!

Konklúziók 2.

- Arányaiban csökkenő lakás kiutak – erősödő szegregáció (=egyenlőtlenségek növekedése)
- A 2020-as „kiugró lakásadatokból” pedig láttuk, hogy ha lennének elérhető lakások, sokan megmozdíthatók azok közül, akik egyébként bérlakások helyett, kényszerűségből hajléktalanszállásokat használnak
- Ma azonban a hajléktalanságból a lakásba való kiutak megtalálásában szinte csak a **személyes kapcsolatrendszerükre számíthatnak az ügyfeleink** (=más, szintén lakhatási szegénységben élőkre), mint a szociálpolitikára vagy a lakáspolitikára

- Köszönet a BMSZKI sokszáz dolgozójának
  - aki a segítő munkában részt vett és részt vesz
  - és akiktől az itt megjelenített adatok származnak
- És köszönet Kovács Ivettának és Pataki Zoltánnak akik:
  - adatokat tisztítottak, értelmeztek, táblázatokat és diagramokat állítottak elő (sokkal többet, mint amennyit itt bemutattam)

Köszönöm a figyelmet!

BMSZKI

Budapesti Módszertani
Szociális Központ és Intézményei

1134 Budapest, Dózsa György út 152.

Telefon: 06 1 238 9500

Fax: 06 1 238 9502

E-mail: bmszki@bmszki.hu